

Pe-un picior de plai

Colega noastră Corina Matei a participat la festivalul de jazz de la Gărâna și a rămas impresionată de frumusețea locului

Ajunși pe Transsemenic și nu te mai saturezi de pădurile dese, de poienile verzi, de văile ce se deschid mândre din vârful fiecărei coline, de aerul curat și mai ales de liniștea locului. Ești doar tu, greierii, pârâul și ciripitul păsărilor. Asta se întâmplă într-o zi de joi, cu câteva ore bune înainte să înceapă cea de-a XXI-a ediție a Festivalului de Jazz de la

Gărâna. Spre seară, locul s-a aglomerat, mașinile au ocupat toată partea dreaptă a drumului, iar corturile au inundat valea de la pârâu. Spre apus, muzica a început să răsună în Poiana Lupului, în acorduri de jazz, blues, lounge și chill-out.

Gărâna, un sat atipic
Din Transsemenic, nu-ți rămâne decât să urci în

Gărâna, singurul sat făcut pe culme pe care l-am văzut vreodată. Cochet, curat, trădează imediat influențele germane și austriece. Mulți din sat nici nu mai locuiesc aici, s-au mutat peste hotare. Însă nu toți au vândut, așa că vin în fiecare vară la treabă: se schimbă în salopeta de lucru, fac curat în casă, în curte, văruiesc zidurile, vopesc gardurile, tund iarba și

copacii. Nu vezi o casă mai dărăpănată sau o curte neglijată.

Zona este cunoscută încă de prin anii '45, când măsurătorile au arătat că aici se găsește unul dintre cele mai ionizate medii din Europa. Aici și la Băile Herculane. Fiind un sat de etnici pemi (etnici germani originari din Boemia, acum în proporție covârșitoare întorși în Germania și Austria), toată lumea avea cel puțin o cameră pentru oaspeți, că mulți veneau aici să facă cure terapeutice doar respirând. Însă faima asta s-a pierdut în timp, iar locul i-a luat-o jazz-ul, în timpurile moderne.

Hanul, inima Gărânei

Când am ajuns la Hanul La Râscruce, domnul Gigi Tăuș, patronul locului, stătea într-un colț, la măsuta sa, supraveghind tot ce se întâmplă. Afacerea este în mâinile fiului său, un antreprenor bun și un bucătar iscusit. Un bătrânel simpatic și senin, cu barba albă și ochi albaștri, e imaginea unui bunic ideal, ca-n poveștile pentru cei mici. Ne-a primit în sala de mese, care era goală, toată lumea stătea afară, la terasă. Înăuntru, am avut surpriza să descopăr un adevărat muzeu al antichităților: „Sunt pasionat de obiectele astea!”, mărturisește domnul Tăuș. ➤

Patronul hanului,
Gigi Tăuș

Pe-un picior de plai

Căinele hanului este mai mare decât un urs.

► Hanul e deschis din 1991 și s-a extins pe măsură ce festivalul a crescut. „Prima oară a fost deschis doar barul, aici era intrarea cu căruța. Acolo a fost după-aiia un salon de mâncare. Am mai mărit aicia, am făcut terasa și încet, așa, cum am putut - azi un pic, mâine un pic - și uite că s-a făcut aici ditamai hotelul.”, spune Gigi Tăuș.

Festival între prieteni

În 1997, câțiva prieteni melomani se adunaseră la Hanul La Râscruce, să petreacă o seară liberă, la un pahar de vorbă. Printre ei, Marius Giura, cel care organizează și astăzi festivalul, și Gigi Tăuș. Ideea a fost să facă o cântare mai mare. A prins repede contur și, cum aveau prieteni la Radio Reșița, au reușit să promoveze evenimentul în zonă. Au făcut și câteva afișe pe care le-au lipit prin Timișoara. Au construit o scenă în curte și oamenii au venit. Apoi s-au mutat în chioșc și după vreo cinci ani, lumea stătea deja pe

stradă că nu mai aveau loc în curtea hanului. Așa că au trebuit să mute festivalul jos, La Scenă, în Poiana Lupului. În primii cinci ani, festivalul s-a ținut la han, iar oamenii nu veneau neapărat pentru muzică. „Se îmbătau, scandau... Dar în trei ani de zile s-au triat. Acum vin oamenii care știu de ce vin: să asculte. Și sunt o pătură mult mai elevată. Acum, uite, e a XXI-a ediție și e pelerinaj aici! E mare lucru, că multe lucruri bune și frumoase se nasc, merg doi-trei ani și pier. Țsta merge. O ars și scena, s-o reconstruit într-o iarnă și fes-

tivalul se ține în continuare.”, spune Gigi Tăuș.

Mâncarea, atracția de sezon

Când spui „Gărăna” deja te gândești la preparatele proaspete de la ceaur. Mâncare tradițională? „Eu zic că tradițional nu e nimic. Toate sunt preluate. Cred că singura mâncare pe care nu am mai văzut-o la alte popoare e bulzul. Dar cum nu-l fac, nu mă laud. În rest, toate mâncărurile, dacă le iei să vezi de unde pornesc, au alte origini. Noi am știut să adunăm multe, tot ce-i bun de la cei din jur. Dar nimic nu-i neaș.”

Gulașul l-a gătit pentru prima oară la prima ediție a festivalului și de atunci a devenit preparatul casei, faimos deja în toată zona Semenicultui. Care e secretul? „Adevărul e că am căutat mult și am găsit. Toată lumea crede că gulașul e ungueresc, da' de fapt e slovac. Ei l-au inventat, crescătorii de vite de acolo. Am găsit rețeta pe care o foloseau ei și e simplă: câtă ceapă, atât cartof și atâta carne. Restul e

gustul. Și ăla îl dă fiecare cum știe el: cu condimente, nelipsitul chimion care îi dă aroma, apoi boia... trebuie puțin picant să fie.”, îmi spune domnul Tăuș fără să divulge rețeta în detaliu. Gătit în ceaur, el capătă un gust și mai bun.

Meniul e complex, oricine ajunge aici poate mânca pe săturate ciorbă țărănească, ciorbă de fasole, ciulama de ciuperci, escalop cu ciuperci, tocăniță, supă de vită, cartofi la cuptor, pulpe de pui la cuptor. Recomandarea casei? Berbec la tavă cu castraveți mutați la soare.

Pensiune primitoare

Familia Tăuș s-a dezvoltat atât încât au un hotel cu

camere duble și triple, cu club de zi, mese de ping-pong, saună. Nu ai televizoare în cameră, ești înconjurat de natură, iar deconectarea este garantată. Prețurile pornesc de la 60 de lei pe cameră cu baie pe hol și 100 de lei dubla/150 de lei tripla cu baie privată.

O zonă cu potențial

Parcul Național Semenic - Cheile Carașului este un colț de rai pentru iubitorii de natură și drumeții. În afară de Transsemenicul de care nu te poți plictisi, poți urca pe jos sau cu mașina spre vârful Semenic, în stațiunea cu același nume.

În zonă, te poți relaxa la Lacul Trei Ape și la Lacul Gozna, unde vei găsi pontoane amenajate, bărci, caiace și hidro-biciclete de închiriat. Patrimoniul natural al munților Semenic adăpostește și Cheile Carașului, Peștera Comarnic - cea mai mare peșteră din Banat, dar și trasee montane pentru toate gusturile.

**Text și foto:
Corina Matei**

Păduri virgine din România în patrimoniul UNESCO

Cele mai valoroase păduri virgine de fag din România, însumând aproape 24.000 ha, au fost incluse pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO. Acestea sunt situate în 8 zone diferite: Izvoarele Nerei, Cheile Nerei-Beușnița, Domogled - Valea Cernei, Cozia, Codrul Secular Șinca, Groșii Țibleşului, Codrii Seculari Strîmbu-Băiuț, Codrul Secular Slătioara. Este recunoașterea "valorii universale excepționale" a pădurilor virgine din România de către cel mai înalt for științific, a declarat Radu Vlad, Coordonator proiecte regionale și program păduri WWF-România. Până în prezent, din categoria valorilor naturale, în România numai Rezervația Biosferei Delta Dunării a fost inclusă în anul 1991 în UNESCO. Pădurile seculare reprezintă adevărate laboratoare științifice care ne vor ajuta să înțelegem și să păstrăm tainele universului pădurii.

